

XXIX

Assemblea General del

PSM-EN

**Més menorquinisme, més benestar i més
paisatge: més per Menorca**

Ponència política

Mercadal , 3 de desembre de 2011

5 Els partits són instruments de participació democràtica al servei de la societat i dels interessos col·lectius. És així. Ha d'esser així. I açò exigeix -als partits- capacitat d'adaptació a les noves realitats canviants. No es tracta ara emperò de què el partit s'adapti a allò que no vol ser sinó que l'adaptació té a veure amb la capacitat de donar respostes reals als nous reptes, a les noves sensibilitats, a les noves demandes, a la
10 nova forma d'expressar-se i d'organitzar-se. Es tracta “de mudar” per seguir sent qui som. Es tracta de “reinventar-se” en termes, en conceptes i en objectius per guanyar en proximitat, en empatia, en credibilitat, però sobretot per guanyar en finalitats, en allò que volem ser, en allò que volem que sigui el nostre país. I cal fer-ho sense renunciar a cap dels nostres anhels de justícia i de llibertat. Vam néixer, som i volem
15 ser un partit d'esquerres, nacionalista i ecologista, encara que abans es digués “federalista” i ara es digui “sobiranista”.

El PSM d'avui -el PSM més per Menorca- és el resultat de la feina feta per un munt de persones, al llarg de molts anys de democràcia, entorn d'un projecte polític que
20 s'ha anat adaptant en cada moment a les circumstàncies canviants de l'entorn, sense perdre l'essència dels discurs i del projecte que marquen els estatuts del PSM. L'articulat primer diu (dels estatuts aprovats el 1991, el 2001 o el 2010):

*El Partit Socialista de Menorca (PSM) té com a objectius la llibertat, la
25 democràcia, el socialisme, i accedir al ple autogovern del poble de Menorca a través de l'exercici inalienable del dret d'autodeterminació, en un marc de solidaritat i cooperació amb la resta de les Illes Balears i els Països Catalans, així com de tots els Pobles d'arreu del món. Des del reconeixement del pluralisme a tots els efectes, és un col·lectiu de dones i homes que assumeixen
30 com a propis els valors del socialisme democràtic. El PSM es considera continuador i partícip de l'esforç històric de la persona i de la humanitat en la recerca de la llibertat, la democràcia, la relació equilibrada amb la natura, la pau i la igualtat entre els homes i els pobles.*

35 *L'àmbit d'actuació del PSM és el de l'illa de Menorca i qualsevol altre on pugui defensar els principis continguts en aquests estatuts i els interessos de Menorca.*

Així ens definim en els estatuts: socialisme democràtic, autogovern, 40 autodeterminació, relació equilibrada amb la natura; igualtat, llibertat i solidaritat; Menorca. Però, curiosament, ni en aquests articles i en cap altre es fa referència a la tríada que ha utilitzat de forma recurrent el PSM durant almenys aquests darrers deu anys: esquerra, menorquinisme i ecologista. És important saber qui som, però també com som. I som com ens definim i descrivim. D'açò parla aquest document.

45 En la XVIa Assemblea General (Gener de 1992) el PSM aprovava el document “Per un nacionalisme emancipador i solidari”, i s'autoafirmava com a “l'únic partit nacionalista de Menorca”. El 1995 el PSM publicava en la col·lecció eines per al debat un document elaborat per Damià Pons titulat “La nació cultural: mancances i 50 reptes de futur” que, tot i no ser un document orgànic, va esdevenir un referent quant a la definició del nostre projecte de país. Finalment, en la XXVIa Assemblea del PSM, celebrada el 27 de novembre de 2004 a Ferreries, s'aprovava una ponència política titulada “El nacionalisme del segle XXI” on, entre d'altres coses es deia:

55 *El menorquinisme polític, que en bona mesura ha estat representat pel PSM en els darrers vint-i-cinc anys, ha fonamentat la seva raó de ser en una identificació conceptual clara: Menorca és el país dels menorquins. No hi ha dubte que Menorca és un territori clarament delimitat a nivell geogràfic, amb uns trets culturals propis, específics i fàcilment identificables; amb una llengua, 60 i fins i tot un dialecte, propis; amb una història diferenciada; amb un tramut econòmic específic, fins i tot, per la seva via històrica de creixement. Per tots aquests motius i, sobretot, per l'existència d'un fort sentiment d'adhesió primera, pot definir-se Menorca com un país amb tots els ets i uts (...)*

65 (...) *En conseqüència, el nacionalisme del PSM ha de partir, necessàriament, de la realitat menorquina, i ha de fonamentar i adequar la seva projecció política en base a les característiques culturals, socials i econòmiques de Menorca. És, per tant, un objectiu fonamental l'enfortiment progressiu del principal òrgan de govern de Menorca: el Consell Insular.*

70 *OBJECTIUS DEL NACIONALISME DEL PSM: La pròpia consideració com a partit nacionalista implica la formulació d'objectius que abarquin els àmbits cultural i lingüístic, social, econòmic i polític. I, en tots ells, implica la necessitat que s'assoleixin en base a una acció política autocentrada, autònoma i sobirana, i*
75 *no sucursalista.*

No és aquest el lloc ni el moment d'analitzar, des de la perspectiva històrica, l'evolució terminològica en la definició i descripció com a partit. El cert és emperò **que avui el PSM -el PSM més per Menorca- vertebrava la seva raó de ser en els**
80 **termes “menorquinitat” i “menorquinisme”**. Açò no vol dir que abans el partit no utilitzés el terme, però mai com ara l'havia convertit en els ulls a través dels quals mira i interpreta el món.

El pujolisme deia que català -posau-li menorquí- era aquell que vivia i treballava a
85 Catalunya, perquè el viure i treballar donaven plenitud al “sentir-se” i “voler-se” català. Menorca -l'illa- actua d'imaginari col·lectiu dels seus habitants que “volent” i es “sentent” menorquins. La menorquinitat fa, idò, dels habitants d'aquesta illa un subjecte cultural i històric.

90 Alguns d'aquests habitants volem que aquest imaginari -tan real - també actuï com a subjecte polític, perquè Menorca sigui protagonista del seu propi destí. Som els menorquinistes.

Molt encertadament, la ponència política del 2004 afirmava Menorca com a país, és a dir com a subjecte polític que vol construir el seu futur. Un país, podríem afegir, fet de nació cultural, de nació política i de nació íntima (digau-li pàtria). Un país
100 estructurat sota les columnes de la catalanitat cultural, la balearitat parlamentària i d'interessos, i la menorquinitat sobiranista.

Som menorquinistes, idò? Es clar que sí. I nacionalistes? Defensem el nacionalisme cívic, d'alliberament i democràtic. Que ha canviat? Que amb el pas del temps,
105 l'evolució dels territoris, les persones i en definitiva la realitat de Menorca, han fet que actuem molt més decididament sobre aquest subjecte polític: Menorca, i d'una forma molt més àmplia: el sobiranisme. De forma genèrica, els nacionalismes volen construir o preservar una nació (cultural, política, íntima). Ho fa el nacionalisme espanyol i tots els altres. La diferència és que l'espanyol exerceix tota la sobirania, i la
110 resta (entre ells el de Menorca) en canvi no. La diferència és, també, que hi ha nacionalismes que sorgeixen com a reacció defensiva i democràtica envers l'embat dels intents d'assimilació cultural i política, i d'altres que es fonamenten en la construcció no democràtica d'una nació que va més enllà de la seva matriu cultural i política, el projecte dels quals passa necessàriament per la *des-subjectivació* dels
115 pobles veïns i per l'endegament de processos, primer, d'invisibilització i, després, de liquidació de les cultures perifèriques.

La clau està en la capacitat de decidir i en açò que en deim sobirania. **Per açò el nostre menorquinisme no és regionalista o sucursalista (“una part de”) sinó
120 sobiranista, que reclama el reconeixement de la capacitat de decidir sobre el nostre territori i paisatge, sobre el model econòmic i social, sobre les prioritats socials. Amb dependències i independències, però amb voluntat de prendre decisions per al millor benestar dels menorquins.**

125 Som internacionalistes. De fet, aquesta és la base política que ens ubica en la via del nacionalisme democràtic, el qual no és més que una conseqüència de la visió internacionalista pròpia de l'esquerra, que concep les persones i els pobles com a subjectes que fonamenten les seves relacions –i és condició necessària- sobre els principis d'igualtat i reciprocitat.

130

El menorquinisme, per tant, no és una aposta política basada en la primacia de la nació, ni de tarannà excludivista, sinó la forma localitzada d'actuació d'un pensament global. Defensant el que és propi defensam el més universal. Aquesta és una de les aportacions de l'ecologisme (“Pensa globalment, actua localment”). El menorquinisme és un universalisme perquè pensa per al món allò que vol per a Menorca. Voldria que el món fos tot Reserva de Biosfera; que cada país pogués decidir el seu futur; que el benestar no fos privatiu de ningú; que ningú hagués de pagar 217,96 euros per recórrer 142,72 quilòmetres (entre Menorca i Mallorca). En cap lloc del món recórrer un quilòmetre és tan car com a Menorca (o Eivissa i Formentera): 1'5 euros. Com diu aquella frase que tant ens agrada **“ el cap al món i els peus al born”**.

En definitiva, el terme “menorquinisme” o “menorquinisme polític” és el que millor defineix la vocació del PSM de fer de Menorca el referent i el protagonista de l'acció política. Una vocació que és conseqüència de la definició de Menorca com a subjecte i objecte polític bàsic, l'únic al qual ens devem en primera instància, i per al qual reclamam el reconeixement de la seva capacitat per a decidir el seu present i el seu futur. Som, per tant, un partit sobiranista. Front del sucursalisme o del regionalisme, front de la dependència d'Espanya o de Balears; front del “ser una part de”;... el PSM aposta per la capacitat de decidir, dins Balears, dins d'Espanya, i dins de qualsevol altre ens que es pugui construir entre nacions i territoris germans, en definitiva, dins el món. Si “menorquinisme” és el nom, quins són els seus llinatges? Ja n'hem

esmentat un: sobiranista.

155 I amb quina fórmula política? Tan se val, segur que dins el PSM hi ha molts militants i moltes sensibilitats alhora d'exercir políticament el menorquinisme, que anirien des dels autonomistes, els federalistes, els confederalistes, els independentistes, etc... però tots tenen un pensament comú: “pensen que Menorca es governaria millor des de Menorca i pels Menorquins”. I l'important és açò, que la globalitat dels militants
160 apostin pel menorquinisme i el sobiranisme.

I ara, ja ho sabem què Menorca no pot viure aïllada del món! No pot, ni vol fer-ho. La sobirania és una altra cosa. **És l'exercici legítim i legal del poder democràtic sobre el propi destí.** La sobirania no és una independència, però sí una capacitat de
165 decidir el grau de dependència del subjecte polític respecte de la resta de poders. Menorca respecte del govern de la Comunitat Autònoma, d'Espanya, d'Europa, del Fons Monetari Internacional, del Banc Mundial, de la ONU,... Menorca no pot ser no-dependent, però pot ser inter-dependent. El món del segle XXI és interdependent. No ho podrà decidir tot, i compartirà responsabilitats, decisions i sobiranies amb
170 altres nivells polítics, però ha de poder decidir, influir i determinar sobre qüestions vitals com el seu territori, la seva costa, la seva estructura econòmica, les seves xarxes de comunicació, els seus serveis d'atenció sanitària i social, etc. O la llengua, també. Diguem-m'ho ben clar, encara que no agradi al poder central: sobre la llengua catalana haurien de ser els seus parlants, o sia els Països Catalans, els que haurien de
175 decidir tant políticament com científicament. Si una llengua no pot ser “pròpia”, ni “preferent”, ni “obligatòria” en el seu país, no existeix ni llengua ni país. Qualsevol país té una llengua pròpia, preferent i obligatòria, fins i tot en aquells països on la llengua no és minoritzada.

180 Menorca serà una illa aquí i a l'oceà Índic, però només serà la illa que és, paisatgísticament (mediterrània), culturalment (catalana) i econòmicament (equilibrada i generadora de benestar), si conserva una cosa: la voluntat de ser, la

sobirania, el sentit de país. Menorca serà una illa dins la comunitat balear, dins els països catalans o dins a Espanya, però depenent del tipus de relació amb cada una d'aquestes serà una Menorca diferent. Quina Menorca volem? Una Menorca centrada en la menorquinitat, que s'expressa sobiranament a través dels municipis, el Consell de Menorca i del Parlament de les Illes.

Ens calen més llinatges, a més del de sobirania?

Segur que sí. Ens calen els llinatges heretats de l'esquerra i de l'ecologisme. Volem construir el país des dels valors de l'esquerra i de la defensa del medi ambient i el paisatge. Aquests són elements "irrenunciables" del PSM, i és evident que en l'articulat primer dels seus estatuts hi han de constar. Ara bé, el llenguatge dels tòpics no ens pot ofegar. Ni el dels tòpics que associen "sobirania" amb independència, i n'hi ha que fins hi tot, amb conflicte i violència, ni "esquerra" amb el monopoli de l'Estat, ni el de l'"ecologisme" amb el retorn a la ruralitat global. I per açò és fonamental que més enllà de les definicions estatutàries es reforci la imatge i el llenguatge de la nostra forma d'entendre l'esquerra i de la nostra forma d'entendre l'ecologisme. I en aquest sentit seria bo anar construint i relacionant els termes que ens identifiquen des de la vessant del menorquinisme.

Territori-ecologia-paisatge

Tenim l'exemple molt clar en l'ecologisme. El PSM en els seus orígens parlava en termes de defensa del territori perquè, efectivament, els principals perills es relacionaven amb la destrucció de paratges naturals. Però la natura no és només territori, també és medi ambient: qualitat de l'aigua, de l'aire,... dels ecosistemes i sobretot és un concepte viu i dinàmic: ecosistema i interrelacions entre les distintes espècies que l'habiten. És a dir, té un valor intrínsec en ell mateix i per ell mateix. Avui, a tot açò, hi hauríem d'afegir una visió estètica. Volem que l'entorn, tant si està

més o menys humanitzat, a més de sa sigui bell, agradable a les sensacions. De la defensa del territori hem passat a la defensa del paisatge, i del paisatge menorquí. No ens val una gespa ecològica (si fos possible) que romp amb el paisatge propi del nostre país.

Socialisme-esquerra-benestar

Una cosa semblant, tot i que molt més complexa, podríem dir que passa amb allò del socialisme i l'esquerra. Els tòpics d'una esquerra que està en contra de la iniciativa privada, que puja els impostos, que es superintervencionista, que no han de donar pas a l'esquerra del benestar i la justícia, que no sempre confronta estat i mercat, però que sí afirma que l'estat és qui ha posar ordre per a redistribuir la riquesa creada, evitar que el mercat generi exclosos de la societat i corregir totes les falles de mercat reconegudes des de tots les corrents econòmiques i polítiques. I, per fer això, tenim davant de nosaltres uns nous reptes, el primer dels quals és tornar legitimar la democràcia, millorar-la qualitativa i quantitativament, adaptar-la a la nova realitat, que sigui més participativa, més flexible, més transparent, que lluiti contra la corrupció, etc. Si volem que les nacions tinguin possibilitats en aquest món d'economia globalitzada necessiten d'unes institucions de govern ben legitimades. I alhora, cal afrontar el repte que ens fa ser qui som: el de redistribuir la riquesa, tot limitant el poder polític assolit per determinats agents financers, tot enfocant la producció i la distribució dels fruits de l'empresa i el treball vers la consecució d'una societat veritablement justa i equitativa. L'esquerra pot i ha de repensar moltes coses, però en canvi no pot renunciar als seus anhels de justícia, redistribució, llibertat, solidaritat.

Els doblers no fan la felicitat, però permeten cobrir necessites bàsiques i facilitar un cert nivell de benestar. I tenir ingressos, per a la majoria de mortals, significa tenir feina. Però avui a Menorca hi ha uns 5.648 aturats (xifra del mes d'octubre), i açò

significa en la immensa majoria de casos tenir dificultats econòmiques per a respondre als compromisos hipotecaris, pagar una escoleta o comprar els queviures de quatre llargues setmanes fins que no arriba una nova paga. Malauradament emperò aquesta no és l'única forma de pobresa que sobreviu a l'illa. També tenim d'aquella
245 pobresa grisa i fosca de la gent que no arriba a final de mes perquè ni tan sol té un ingrés per a començar el mes. Per tant, abans de parlar de treball hem de parlar d'un *mentre*. Mentre feim el possible per generar llocs de feina hem de fer l'impossible per generar fórmules de renda mínima per accedir als aliments, a la vivenda, a la higiene,... I mai, mai, renunciar a allò que forma part de l'Estat del Benestar:
250 assegurar l'accés de tothom a l'educació, la sanitat o els serveis socials, que, per cert, hauríem d'anomenar Estat autonòmic del Benestar, perquè efectivament són les Comunitat Autònomes les que gestionen aquestes competències.

Però sí, efectivament, una vegada dit açò hem de constatar de forma clara i
255 inequívoca que la prioritat d'avui són les persones, és invertir en les persones, en la seva formació i educació; generar llocs de feina; i açò vol dir generar confiança i dinamisme econòmics. Una confiança i dinamisme que des del nostre punt de vista s'han d'assolir a través d'una administració més propera al ciutadà, més àgil, menys burocràtica, que incentiva les iniciatives emprenedores, la formació permanent, la
260 modernització tecnològica. I repeteixo sense malmetre els grans valors de Menorca com a país: el paisatge i la justícia social que va lligada a una bona educació i una bona sanitat públiques.

Tenir una bona educació i una bona sanitat implica com a condició necessària, encara
265 que no suficient, disposar els recursos. Els mateixos recursos, ni més ni manco, que tenen la resta de comunitats autònomes mentre el sistema distributiu sigui el que és, un sistema centralista i de caixa única. Mentre qui reparteix i decideix sigui Madrid. Però no és així: les Illes i Menorca es troben, a pesar de les promeses de tots els partits que han governat a Espanya (del model de finançament d'Aznar o de
270 Zapatero), a la cua en finançament autonòmic i en inversions de l'Estat, fets aquests

que generen un dèficit fiscal (entre allò que aportam i allò que rebem) de més de 3000 milions d'euros anuals. Clar, ens diuen, però açò és perquè tenim una renda mitjana alta. Que avui ja és discutible, no només en termes absoluts, sinó perquè les mitjanes poden amagar moltes diferències i diversitats. De fet, el que és cert en termes de mitjana per un col·lectiu, pot no ser-ho per un individu. Més en un moment com l'actual, en què les famílies amb menys recursos ho passen pitjor, i en un estat on en els darrer anys la diferència entre els 20% més pobres i els 20% més rics no atura de pujar. D'acord, els ciutadans de les Illes com els d'arreu de l'Estat hem de contribuir de forma progressiva segons la seva riquesa patrimonial i de treball, però tots els ciutadans també han de poder accedir a uns serveis públics equiparables. I aquí és on les caixes no encaixen. Perquè si no és així seran –són- les capes més necessitades de la població les que més pateixin el dèficit de serveis públics. El que passa avui és que els pobres de les regions riques acaben per finançar els rics de les regions pobres. "no conec cap altre lloc al món amb el dèficit fiscal de les Balears", ho diu el menorquí Guillem López Casanovas, professor d'Economia de la Universitat Pompeu Fabra i membre del consell assessor del Banc d'Espanya.

I, en qualsevol cas, hem de recordar que la negació conceptual del dèficit fiscal des dels sectors espanyolistes amaga un factor decisiu: el subjecte de sobirania. Mentre ells no tenen cap empatx en quantificar la bondat de la integració europea en termes d'allò que aporten i allò que reben (car tenen molt clar quins són els subjectes en dansa), neguen aquesta mateixa conceptualització –com a bons nacionalistes espanyols que són- per a Menorca i les Illes Balears. Per nosaltres, en canvi, la cosa és ben clara: és Menorca, són les Illes Balears i els Països Catalans, el subjecte a partir del qual quantificam i valoram. La conclusió, per tant, és clara: Menorca és objecte d'un dèficit fiscal que espanta.

Per açò, només un menorquinisme fort i independent serà capaç de reclamar un model de finançament que equipari la despesa pública per càpita a la mitjana estatal; que reclami el dèficit acumulat al llarg de 30 anys de finançament injust i de despesa

estatal molt inferior a la mitjana; i que compensi el cost afegit a la insularitat. Només així, creieu-me, serà possible assolir uns serveis públics educatius i sanitaris dignes.

305 Però a més, hem de tenir -i reclamar- les capacitats i habilitats per fer-ne una gestió eficient i eficaç i adaptada a la realitat actual, no permetre malbarataments, identificant clarament les necessitats i les prioritats, amb formes de gestió, si cal, novedoses, imaginatives i aprofitant les noves tecnologies i les noves eines 2.0, garantint sempre, emperò, la justícia, l'equitat i la redistribució. I per això, necessitem una societat -uns ciutadans -formats i preparats i que senti que el seu futur
310 passa per Menorca i és Menorca.

Sobirania-legitimitat democràtica

315 Com ja hem dit, una de les necessitats fonamentals avui dia, en un món globalitzat i on la força i el poder dels mercats és immens, amb l'objectiu de perseguir una Menorca (o unes nacions) que tenguin ben present la justícia i equitat social i la redistribució, només serà possible recuperant la legitimitat democràtica. Que les nacions sentin que estan legitimades socialment i que darrere d'elles hi ha el col·lectiu de ciutadans i ciutadanes.

320

És cert que hi ha indignació amb els polítics, i que els polítics i aquesta democràcia han de millorar en transparència, qualitat democràtica, pluralitat, participació, etc. Però també és cert, que no hem d'oblidar que els mercats, les grans interessos econòmics i els lobbys de pressió han aconseguit en els darrers anys, amb l'ajuda
325 inestimable dels polítics -per què enganyar-nos-: (I) normalitzar la idea que els estats no han d'intervenir gens, que s'ha de desregular al màxim i liberalitzar al màxim. Que el mercat ja ho assignarà tot de manera eficient i (II) que les polítics només els preocupen els seus interessos i no la gestió “de lo públic”.

330 I, no hem de perdre açò de vista, és cert que la democràcia, a dia d'avui, és el millor

sistema per coordinar una societat i gestionar els interessos de la cosa pública. Açò no vol dir, que no sigui millorable, que ho és. Però és que altres sistemes fan por! Per tant, hem de fer un esforç per millorar la qualitat de la nostra democràcia, fer-la més plural i participativa, que millori la representativitat de la pluralitat social, que obligui
335 al partits i les seves estructures a adaptar-se a les societats, que promogui l'obertura dels partits a la societat, etcètera, però alhora hem de fer un esforç per legitimar aquest sistema democràtic per tal que sigui fort, amb el suport popular, davant els poder econòmics i financers actuals i a l'hora de prendre decisions.

340 A més, no oblidem que avui hi ha moviments que ho demanen. *Democràcia real* o el els del 15-M reclamen precisament açò, que la política no sigui una escenificació ni una lluita entre bàndols. Una part de la societat, i encara més especialment els joves, demanen participar en els afers públics, i no se senten representats pels partits polítics, que veuen com a llunyans. Hem de fer esforços i mirar-nos al mirall tots, i a
345 la vegada aprofitar les fortaleces que tenim com a partit que creu en la participació, en la proximitat, i que ho hem practicat allà on hem tingut oportunitat.

Sobirania-paisatge-benestar

350 Hem parlat de treball, educació, sanitat, paisatge, transport,... i hem parlat de finançament. Dèiem que aquesta era una condició necessària per a tenir una educació i sanitat dignes. Ara hem de dir emperò que aquesta condició necessària no és suficient. El nostre projecte menorquinista va més enllà, i reclama la capacitat i la voluntat dels menorquins de decidir sobre allò que és important per a Menorca. Coses
355 importants com el capital humà, o fer front a l'absentisme i al fracàs escolar, o definir un projecte educatiu d'illa adequat a les pròpies necessitats, o participar en la gestió de l'aeroport, o definir un model econòmic i turístic propi, etc., etc.

360 I per fer possible tot açò necessitam un marc institucional, una arquitectura

institucional, adequada, àgil, transparent, propera i que permeti als menorquins ser menorquins que poden decidir el seu futur. La constitució espanyola no és generosa en aquest sentit (però avui, després de la reforma exprés per limitar el dèficit públic, ja sabem que modificar-la no suposa cap problema), ni ho és tampoc l'actual Estatut.

365 Però així i tot val a dir que aquest Estatut, tot i no ser l'estatut del menorquinisme polític, sí que és un esplèndid full de ruta per a fer camí. No es estrany que sigui així: el PSM va treballar amb intensitat i il·lusió en la seva redacció. Quasi, quasi, es podria dir que molta de la lletra d'aquest Estatut és del PSM. Però el cosit i descosit és del PSOE i el PP. A pesar de la gran oportunitat d'aquest Estatut, -que el PSM no

370 va votar-, la visió centralista i balearista del PSOE i del PP el converteixen en un llistat d'incompliments per evitar allò que és un dels seus nuclis: els Consell Insulars són Comunitat Autònoma al mateix nivell que el Govern de les Illes Balears. El Consell de Menorca són governs insulars. I noltros volem que siguin els Governos insulars, els autèntics instruments executius de la Comunitat Autònoma, relegant al

375 govern balear una altra funció diferent. I açò vol dir moltes coses com exercir (no transferir): les competències pròpies, exercir la capacitat reglamentària del Consell de Menorca, complir la revisió del finançament, transferir competències no pròpies (com educació i sanitat), etc... I tot açò no és així perquè el Govern de les Illes Balears no ho ha facilitat, i de vegades perquè ho ha dificultat, i sempre perquè PSOE i PP no

380 creuen en aquest Estatut.

No podem ni volem acceptar més una arquitectura institucional absurda que converteix cada transferència en un augment sense sentit del cos i del cost burocràtic. No ho acceptem des de Madrid fins a la CA, ni d'aquesta fins a Menorca.

385 L'administració ha de ser més horitzontal (en comunicació i confiança) i més propera (en subsidiaerietat i sobirania). No té sentit que si cultura és una competència de les comunitats autònomes hi hagi un Ministeri de Cultura. No té sentit que si agricultura és una competència de Menorca hi hagi una conselleria d'agricultura carregada de funcions que ja no li pertoquen.

Més per Menorca

395 Així idò, el menorquinisme que proposam és un insularisme que s'identifica amb la illaïtat i el paisatge, amb la llengua i cultura catalanes, amb el benestar just (perquè hi ha un benestar injust? Sí, açò mateix, així és), i amb la voluntat de ser ciutadans del món a través de la menorquinitat. I nosaltres ho volem fer des del PSM-Més per Menorca: sobiranisme (de la illaïtat , la justícia, el benestar i les llibertats) d'esquerres i ecologista...

400

Però és més encara, ho volem fer, des d'un moviment fort socialment, que permeti la participació dels ciutadans que ho desitgin i combreguin amb les tres premisses anteriors, i des de l'obertura, la permeabilitat i la comunicació constant amb els menorquins i menorquines. I que permeti créixer en suports i adhesions al menorquinisme del PSM, en definitiva, en persones. El PSM, com qualsevol partit, 405 aspira a una majoria social, açò és una majoria que comparteix el projecte de país, que està disposada a defensar i a treballar per aquest projecte, i que en unes eleccions locals, autonòmiques, estatals o europees vota el PSM-Més per Menorca.

410 Aquesta manera nova de fer del PSM, és a dir, l'articulació del Més per Menorca, és una aposta que el partit que va posar en marxa a la XXVII Assemblea General (17 de novembre de 2007) amb una clara vocació d'obertura, de proximitat i de creixement. Obertura a nous sectors, a noves persones i a noves sensibilitats. Obertura a la gent que no té una adscripció ideològica massa definida, però que s'identifica amb el 415 menorquinisme, obertura a noves maneres de fer política.

Proximitat a la gent, i a les necessitats de Menorca. Els partits del futur seran aquells que superin amb èxits les barreres de la incomunicació política. Cal estar a prop de la gent, per fer que la política sigui una activitat i una responsabilitat compartida. Cal

420 que la gent ens vegi com un partit accessible i voluntat de resoldre els seus
problemes.

La idea del “PSM-Més per Menorca” que el partit ha anat desenvolupant des
d’aquella assemblea i que ha tingut la seva incipient “visualització” en les passades
425 eleccions autonòmiques s’articula precisament sobre la idea del Menorquinisme
polític i del sobiranisme, des de l’esquerra i l’ecologisme, des de la defensa del
benestar i del paisatge.

Tornarem repetir el punt d’inici per no perdre de vista ni les arrels ni l’horitzó. **No es
430 tracta de fer renúncies sinó apostes. No es tracta de deixar principis ideològics
sinó d'expressar-nos en termes més comprensibles i accessibles. Es tracta en
definitiva de fer efectiva la nostra obligació com a partit: estar a prop de la gent
que vol que Menorca tenguí més capacitat de prendre decisions a favor del seu
benestar, del seu paisatge, de la seva cultura.**

435

Apunt final

Aquesta opció pel menorquinisme i aquesta opció per l’obertura, la proximitat i el
creixement requerirà també de canvis en l’organització interna del partit que ja
440 abordarem en una pròxima assemblea, després d’una àmplia discussió i d’especificar
el termes en un nou document. També caldrà fer front a una qüestió no menys
important ja esmentada abans i és la reformulació dels articles 1 i 2 dels Estatuts del
partit, és a dir del nom i la definició del partit del menorquinisme sobiranista,
d’esquerres i ecologista, i, possiblement, dels símbols i el llenguatge que
445 l’identifiquen.